

Deň bombových hrozieb VŠ	2
Tlač, Denník ŠPORT, 29. 11. 2024	
Správy TASR - 5.45: Stručný prehľad najdôležitejších udalostí	3
Online, teraz.sk, 29. 11. 2024, 5:45	
Správy TASR - 5.45	5
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 29. 11. 2024, 5:45	
Polícia nepotvrdila reálnu hrozbu na slovenských univerzitách	7
Online, netky.sk, 29. 11. 2024, 7:37	
Havarijný stav parkoviska pred botanicou záhradou je minulosťou	8
Online, kosiceonline.sk, 29. 11. 2024, 13:40	
Bomb threats at multiple Slovak Universities	9
Online, rtvs.sk, 29. 11. 2024, 16:27	
Kto by mal kontrolovať financovanie politických strán? Aj Česko má nezávislý orgán, my nie	10
Online, ta3.com, 1. 12. 2024, 12:39	
Kritikon: Mladá poézia na Slovensku	11
Online, rtvs.sk, 1. 12. 2024, 16:00	
Liečba depresie lišajníkmi. Vedci z Košíc otvárajú ľuďom so psychickými chorobami nové možnosti	12
Online, tvnoviny.sk, 1. 12. 2024, 17:05	
Kontrola financií politických strán	13
Televízia - TA3, Hlavné správy, 1. 12. 2024, 18:38	
Lišajníkom proti depresii	14
Televízia - Markíza, Televízne noviny, 1. 12. 2024, 19:31	

Deň bombových hrozieb VŠ [🔗](#)

📅 29. 11. 2024, Zdroj: **Denník ŠPORT**, Strana: 15, Vydavateľ: **ŠPORT PRESS, s.r.o.**, Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

AVE: 139 EUR

Deň bombových hrozieb VŠ

V Slovenskej technickej univerzite v Bratislave včera pre nahlásenú teroristickú hrozbu prebehla evakuácia. Výhražný e-mail dostala aj Univerzita Komenského v Bratislave. Rektor Marek Števček udelil študentom preventívne rektorské voľno a nariadil urýchlenú evakuáciu univerzitných budov. Budovy Trnavskej univerzity v Trnave včera evakovali pre údajnú bombovú hrozbu. Výhražnú správu dostala aj **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, tiež ju evakovali.

Správy TASR - 5.45: Stručný prehľad najdôležitejších udalostí

📅 29. 11. 2024, 5:45, Zdroj: teraz.sk , Vydavateľ: TERAZ MEDIA, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 40 788 GRP: 0,91 OTS: 0,01 AVE: 579 EUR

Správy TASR - 5.45: Stručný prehľad najdôležitejších udalostí

Teraz.sk ponúka prehľad najdôležitejších udalostí podľa TASR.

29. novembra 2024 5:45

Bratislava 29. novembra (TASR) - Stručný prehľad najdôležitejších správ zo servisov TASR v piatok 29. novembra 2024 - 5.

Valaliky - Predseda vlády SR Robert Fico v súvislosti so zisteniami Najvyššieho kontrolného úradu pri výstavbe závodu Volvo v priemyselnom parku Valaliky podal včera trestné oznámenie. Zatajenie informácií o vysokej hladine spodnej vody v území si vyžiadalo dodatočné náklady zhruba 50 miliónov eur.

- Bývalý štátny tajomník ministerstva hospodárstva Karol Galek (SaS) informácie o utajení informácií o problémoch so spodnou vodou odmietol.

Bratislava - Poslanci Národnej rady SR začali včera diskutovať o návrhu štátneho rozpočtu na budúci rok, ako aj návrhu rozpočtu verejnej správy na nasledujúce tri roky. Celá opozícia návrh štátneho rozpočtu odmietla, strany majú viaceré výhrady.

Bratislava - Univerzita Komenského a Slovenská technická univerzita v Bratislave, Trnavská univerzita, aj **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** dostali včera výhražné e-maily o údajnej bombovej hrozbe. Prítomnosť reálnej hrozby sa na univerzitách nepotvrdila.

Bratislava - Slovenská informačná služba smeruje k identifikácii potenciálneho páchatel'a hybridných útokov a vyhrážok bombových útokov na školy či verejné budovy. Po zasadnutí Bezpečnostnej rady SR to uviedol minister vnútra Matúš Šutaj Eštok. Takisto sa dohodli na posilnení ochrany kritickej infraštruktúry na Slovensku.

Na snímke minister vnútra SR Matúš Šutaj-Eštok (Hlas-SD) počas tlačovej konferencie po skončení mimoriadneho zasadnutia Bezpečnostnej rady SR 28. novembra 2024 v Bratislave.

Foto: TASR - Martin Baumann

Bratislava - Prezídium Policajného zboru dementovalo tvrdenia o tom, že policajný prezident Ľubomír Solák končí vo funkcii. Nezaradená poslankyňa Národnej rady SR Martina Bajo Holečková na sociálnej sieti napísala, že podľa jej informácií by mal Solák skončiť na svojom poste a podať si žiadosť na odchod do civilu. Novým policajným prezidentom by sa mal podľa nej stať Branislav Zurian, terajší šéf policajnej inšpekcie.

- Poslanci včera schválili aj novú legislatívu, ktorá má viesť k podpore a zvýšeniu efektivity ochrany finančných záujmov Európskej únie. Návrh mení zákon o prokuratúre, Trestný zákon i Trestný poriadok.

- Horné hranice sadzby pokút za priestupok proti majetku sa zvýšia. Súčasné horné hranice (331 eur v neskrátenom konaní, 33 eur v blokovanom konaní a 250 eur v rozkaznom konaní) nie sú dostatočné. Včera to schválil parlament.

- Vládny návrh zákona o integrovanej posudkovej činnosti poslanci Národnej rady SR včera schválili. Ide o jeden z míľnikov plánu obnovy.

- Od dane z finančných transakcií budú oslobodené aj právnické osoby neziskového sektora zriadené ako verejno-prospešné organizácie. Včera to schválili poslanci Národnej rady SR. Novú transakčnú daň začnú platiť právnické osoby aj fyzické osoby podnikatelia od apríla budúceho roka.

- Od budúceho roka vznikne nová kategória dlhopisov, štátne dlhopisy pre občanov. Budú oslobodené od daní aj poplatkov. Včera to schválil parlament.

Ilustračné foto.

Foto: Teraz.sk

Bratislava - Národná diaľničná spoločnosť plánuje počas víkendu pripojiť ďalšiu vetvu križovatky diaľnic D1 a D4 v smere z Trnavy do bratislavskej Rače. Diaľnicu D1 preto od dnes od 15.00 h v smere do Bratislavy v úseku medzi Sencom a Zlatými Pieskami začnú uzatvárať.

Žilina - Národná diaľničná spoločnosť vyhlásila tender na výstavbu ďalšieho úseku diaľnice D3 Žilina, Brodno - Kysucké Nové Mesto.

Astana - Rusko zabráni Ukrajine získať jadrové zbrane a je odhodlané použiť na to všetky prostriedky, ktoré má k dispozícii. Vyhlásil to včera ruský prezident Vladimir Putin.

Na snímke Vladimir Putin.

Foto: TASR/AP

Autor: TASR

Správy TASR - 5.45

☐ 29. 11. 2024, 5:45, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Správy TASR - 5.45

Bratislava 29. novembra (TASR) - Stručný prehľad najdôležitejších správ zo servisov TASR v piatok 29. novembra 2024 - 5.

Valaliky - Predseda vlády SR Robert Fico v súvislosti so zisteniami Najvyššieho kontrolného úradu pri výstavbe závodu Volvo v priemyselnom parku Valaliky podal včera trestné oznámenie. Zatajenie informácií o vysokej hladine spodnej vody v území si vyžiadalo dodatočné náklady zhruba 50 miliónov eur.

- Bývalý štátny tajomník ministerstva hospodárstva Karol Galek (SaS) informácie o utajení informácií o problémoch so spodnou vodou odmietol.

Bratislava - Poslanci Národnej rady SR začali včera diskutovať o návrhu štátneho rozpočtu na budúci rok, ako aj návrhu rozpočtu verejnej správy na nasledujúce tri roky. Celá opozícia návrh štátneho rozpočtu odmietla, strany majú viaceré výhrady.

Bratislava - Univerzita Komenského a Slovenská technická univerzita v Bratislave, Trnavská univerzita, aj **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** dostali včera výhražné e-maily o údajnej bombovej hrozbe. Prítomnosť reálnej hrozby sa na univerzitách nepotvrdila.

Bratislava - Slovenská informačná služba smeruje k identifikácii potenciálneho páchatela hybridných útokov a vyhrážok bombových útokov na školy či verejné budovy. Po zasadnutí Bezpečnostnej rady SR to uviedol minister vnútra Matúš Šutaj Eštok. Takisto sa dohodli na posilnení ochrany kritickej infraštruktúry na Slovensku.

Bratislava - Prezídium Policajného zboru dementovalo tvrdenia o tom, že policajný prezident Ľubomír Solák končí vo funkcii. Nezaradená poslankyňa Národnej rady SR Martina Bajo Holečková na sociálnej sieti napísala, že podľa jej informácií by mal Solák skončiť na svojom poste a podať si žiadosť na odchod do civilu. Novým policajným prezidentom by sa mal podľa nej stať Branislav Zurian, terajší šéf policajnej inšpekcie.

Bratislava - Obce a vyššie územné celky získajú možnosť do konca roka 2025 použiť na krytie výdavkov bežného rozpočtu aj zdroje rezervného fondu. Včera to schválili poslanci Národnej rady SR.

- Poslanci včera schválili aj novú legislatívu, ktorá má viesť k podpore a zvýšeniu efektivity ochrany finančných záujmov Európskej únie. Návrh mení zákon o prokuratúre, Trestný zákon i Trestný poriadok.

- Horné hranice sadzby pokút za priestupok proti majetku sa zvýšia. Súčasnú hornú hranicu (331 eur v neskrátenom konaní, 33 eur v blokovanom konaní a 250 eur v rozkaznom konaní) nie sú dostatočné. Včera to schválil parlament.

- Vládny návrh zákona o integrovanej posudkovej činnosti poslanci Národnej rady SR včera schválili. Ide o jeden z míľnikov plánu obnovy.

- Od dane z finančných transakcií budú oslobodené aj právnické osoby neziskového sektora zriadené ako verejno-prospešné organizácie. Včera to schválili poslanci Národnej rady SR. Novú transakčnú daň začnú platiť právnické osoby aj fyzické osoby podnikatelia od apríla budúceho roka.

- Realizácia viacerých opatrení v oblasti práva na odpočítanie dane z pridanej hodnoty je hlavným cieľom novely zákona o DPH, ktorú včera schválil parlament. Novelou sa rozšírila znížená 5 % sadzba DPH na bezlepkovú múku, chlieb a pečivo.

- Od budúceho roka vznikne nová kategória dlhopisov, štátne dlhopisy pre občanov. Budú oslobodené od daní aj poplatkov. Včera to schválil parlament.

Bratislava - Národná diaľničná spoločnosť plánuje počas víkendy pripojiť ďalšiu vetvu križovatky diaľnic D1 a D4 v smere z Trnavy do bratislavskej Rače. Diaľnicu D1 preto od dnes od 15.00 h v smere do Bratislavy v úseku medzi Sencom a Zlatými Pieskami začnú uzatvárať.

Žilina - Národná diaľničná spoločnosť vyhlásila tender na výstavbu ďalšieho úseku diaľnice D3 Žilina, Brodno - Kysucké Nové Mesto.

Prešov - Mesto Prešov získalo titul Európske mesto športu pre rok 2025.

Tbilisi - Gruzínsky premiér Irakli Kobachidze oznámil, že jeho krajina pozastavuje prístupové rokovania s Európskou úniou, a to do roku 2028.

Štrasburg - Europoslanci uznesením odmietli výsledky nedávnych parlamentných volieb v Gruzínsku a žiadajú ich opakovanie v priebehu jedného roka.

Canberra - Austrálsky parlament definitívne schválil zákaz používania sociálnych sietí pre osoby mladšie ako 16 rokov.

Astana - Rusko zabráni Ukrajine získať jadrové zbrane a je odhodlané použiť na to všetky prostriedky, ktoré má k dispozícii. Vyhlásil to včera ruský prezident Vladimir Putin.

Oslo - Nórsko na budúci rok podporí Ukrajinu sumou najmenej 35 miliárd nórskeho korún (približne tri miliardy eur).

Innsbruck - Slovenské hádzanárky vstúpili do majstrovstiev Európy prehrou s domácim Rakúskom, na ktoré nestačili vysoko 24:37.

hau rum

Autor: RUM

Polícia nepotvrdila reálnu hrozbu na slovenských univerzitách

📅 29. 11. 2024, 7:37, Zdroj: [netky.sk](#), Autor: Viktória Gromová, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 2 886 GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 243 EUR

Polícia nepotvrdila reálnu hrozbu na slovenských univerzitách

NETKY.SK • 29 November 2024, 07:23 • 2 min

BRATISLAVA - Slovenská polícia uviedla, že prítomnosť reálnej hrozby na viacerých univerzitách sa nepotvrdila, napriek výhražným e-mailom a nariadeniam na evakuáciu budov. Polícia prijíma adekvátne opatrenia a vedie trestné konanie v každom prípade.

Vo štvrtok boli viaceré slovenské univerzity terčom výhražných e-mailov, ktoré nariadili evakuáciu budov. Situácia sa týkala Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, Univerzity Komenského v Bratislave, Trnavskej univerzity v Trnave a **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Prezídium Policajného zboru uviedlo, že prítomnosť reálnej hrozby sa nepotvrdila. "Na bezpečnosti žiakov a personálu nám záleží, preto vo všetkých prípadoch polícia prijíma adekvátne opatrenia. V žiadnom prípade sa reálna hrozba nepotvrdila," uviedli predstavitelia polície.

Zdroj: FSEV

Zdroj: STU

Zdroj: UK

Polícia zároveň ubezpečila, že sa zaoberá každým prípadom a v každom z nich je vedené trestné konanie. Vzhľadom na prebiehajúce vyšetrovanie však bližšie informácie nie je možné zverejniť.

Zdroj textu: Polícia SR, Foto: FB/Polícia SR - Bratislavský kraj

Autor: Viktória Gromová

Študentka Dubnického inštitútu, odbor učiteľstvo praktickej prípravy v ekonomických predmetoch. pre redakciu Netky píšem domácu politiku a domáce dianie. O politiku sa zaujímam od 17 rokov a aktívne sa jej venujem od 19. Rada čítam ekonomické knihy. Zaujímam sa aj o celosvetové dianie.

Autor: Viktória Gromová

Havarijný stav parkoviska pred botanicou záhradou je minulosťou

29. 11. 2024, 13:40, Zdroj: [kosiceonline.sk](https://www.kosiceonline.sk), Sentiment: Pozitívny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: Pavol Mártonfi (riaditeľ botanickej záhrady)

Dosah: 3 387 GRP: 0,08 OTS: 0,00 AVE: 263 EUR

Havarijný stav parkoviska pred botanicou záhradou je minulosťou

Košice Spravodajstvo

Počet miest sa nezvýšil.

V metropole východu sa v uplynulých mesiacoch rekonštruovali vybrané úseky ciest, chodníkov či parkovísk. V polovici novembra sa skončili stavebné práce na Watsonovej ulici, v rámci ktorých sa opravilo aj parkovisko pri botanickej záhrade, čo nám potvrdil hovorca radnice Dušan Tokarčík:

„Rekonštrukcia parkoviska bola nevyhnutná, a to z dôvodu neuspokojivého technického stavu vozovky. Nový asfalt sme položili na takmer 400 metroch štvorcových. Počet parkovacích miest sa nezmenil, pričom parkovisko je určené najmä pre návštevníkov botanickej záhrady a pojme dvanásť vozidiel.“

Projekt za takmer 52-tisíc eur zahŕňal odstránenie starého asfaltu, betónovanie, asfaltovanie či vodorovné dopravné značenie. Magistrát avizuje ďalšiu fázu rekonštrukčných prác.

„V poradí tretia etapa súvislých opráv ciest v celkovej dĺžke viac ako 3,5 kilometra stála 6,2 milióna eur bez DPH. Mesto Košice ju financovalo z dodávateľského úveru, ktorý bude splácať najbližších desať rokov. Už teraz sa plánuje pripraviť a realizovať aj štvrtá etapa, ktorá Košičanom prinesie ďalšie kilometre opravených ciest, chodníkov, nové zastávky mestskej hromadnej dopravy a modernejšie verejné osvetlenie,“ dodal Tokarčík.

Parkovisko má dvanásť miest / Mesto Košice

Riaditeľ botanickej záhrady Pavol Mártonfi pre Košice Online uviedol, že oprava parkoviska bola potrebná, keďže bolo roky zanedbané:

„Pozemok, na ktorom sa parkovisko nachádza, patrí Univerzite Pavla Jozefa Šafárika, ale samotná stavba parkoviska je stavbou Magistrátu mesta Košice, ktorý po našich naliehaniach pristúpil k jeho rekonštrukcii. Rekonštrukcia parkoviska prebehla v dňoch 5. 11. – 8. 11. Rekonštrukcia je hradená z prostriedkov Magistrátu mesta Košice.“

Botanická záhrada po zateplení budovy či výstavbe návštevníckeho centra aktuálne rieši havarijný stav vykurovania skleníkov. Okrem iného plánuje modernizáciu tropického skleníka Viktória. Zatiaľ na to však nemá dostatok finančných prostriedkov.

Bomb threats at multiple Slovak Universities [🔗](#)

📅 29. 11. 2024, 16:27, Zdroj: enrsi.rtvs.sk [🔗](#), Vydavateľ: Slovenská televízia a rozhlas, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Pavol Jozef Šafárik University in Košice, Pavol Jozef Šafárik University in Košice

Dosah: 88 040 GRP: 1,96 OTS: 0,02 AVE: 919 EUR

Bomb threats at multiple Slovak Universities

29. 11. 2024 16:27 | News

Facebook Tweet Instagram

Several Slovak universities, including Trnava University in Trnava, the Slovak University of Technology (STU) in Bratislava, Comenius University in Bratislava (UK), and **Pavol Jozef Šafárik University in Košice**, received bomb threats via email on Thursday, prompting evacuations. Universities premises were evacuated, but a thorough search revealed the threat to be false. The university expressed gratitude to staff and students for their calm response and praised the professionalism of firefighters and police involved. STU received an email warning of an armed attack, leading to an ongoing inspection. Police confirmed that none of the threats posed a real danger. They emphasized their commitment to safety, ensuring proper measures were taken in each case. Criminal proceedings have been launched, but no further details were disclosed.

Source: TASR

Kristína Hanáková, Photo: TASR

Rádio Slovakia Int. 14:00 - Slovakia Today, English Language Current Affairs Programme from Slovak Radio

Rozhlas

Kto by mal kontrolovať financovanie politických strán? Aj Česko má nezávislý orgán, my nie

1. 12. 2024, 12:39, Zdroj: ta3.com, Vydavateľ: C.E.N. s.r.o., Autor: Marko Trusina, Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 48 973 GRP: 1,09 OTS: 0,01 AVE: 778 EUR

Kto by mal kontrolovať financovanie politických strán? Aj Česko má nezávislý orgán, my nie

Slovensko Zahranicie Ekonomika Regióny Šport Tlačové besedy Spoločnosť Auto-Moto Zdravie News in English

pondelok 2. 12. Bibiána

ta3/Marko Trusina

včera 12:39

Kto by mal kontrolovať financovanie politických strán? V súčasnosti to robí komisia, ktorá spadá pod ministerstvo vnútra. V zahraničí je to však nezávislý orgán. Podľa Najvyššieho kontrolného úradu si vďaka tomu politické strany môžu udržať dôveru verejnosti a predísť podozreniam z manipulácie či korupcie.

V súčasnosti na peniaze politických strán dohliada Štátna komisia pre voľby a kontrolu financovania. Je súčasťou ministerstva vnútra. Podľa odborníkov by mal existovať samostatný úrad.

Aktuálny model nie je úplne nezávislý

„Nemyslím si, že ten aktuálny model je zlý, len má určité nevýhody, hlavne čo sa týka politizácie. Absolútne samostatný môže byť len vtedy, ak má vlastný rozpočet a vlastné rozhodovanie,“ povedal profesor ústavného práva na **UPJŠ** Ladislav Orosz.

„Dáte väčšiu moc odborníkom kontrolovať, ako politické strany tie financie využívajú a či dodržiavajú pravidlá,“ dodáva predseda NKÚ Ľubomír Andrassy.

Mimovládky obišla daň, v ústrety sa vyšlo aj celiatikom. Toto je nová tvár ozdravného balíčka

Inšpirujeme sa od susedov?

Podobný úrad funguje napríklad v Česku. „Je to posilnenie transparentnosti a nezávislosti fungovania štátneho úradu, teda štátnej inštitúcie,“ povedal Andrassy.

„Má veľmi podobnú funkciu ako štátna komisia, ale nie je tam závislosť na výkonnej moci,“ povedal Orosz.

Kontrola míňania peňazí tiež prejde zmenami

Sprísiť by sa mala aj kontrola míňania peňazí. Od roku 2002 štát prispel politickým stranám takmer 350 miliónov eur. No v zákone nie je dané, na čo presne sa majú použiť.

„Aby tie strany mali jasne dané, že tie peniaze môžete minúť len na takéto aktivity, ktoré prispievajú na budovanie demokracie,“ dodal Andrassy.

Oddelenie štátnej volebnej komisie od ministerstva vnútra by podľa NKÚ čiastočne pomohla aj s problémom fiktívnych darcov a falošných účtov. Tie výrazne zvyšujú rozpočty politických strán.

Autor: Marko Trusina

Kritikon: Mladá poézia na Slovensku

📅 1. 12. 2024, 16:00, Zdroj: devin.rtvsk.sk , Vydavateľ: Slovenská televízia a rozhlas, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 88 040 GRP: 1,96 OTS: 0,02 AVE: 919 EUR

Kritikon: Mladá poézia na Slovensku

01. 12. 2024 16:00 | Literatúra

Facebook Instagram

V diskusnom Rádiu Devín vám ponúkame debatu na tému mladá tvorba na Slovensku s fokusom na poéziu. Hana Rodová bude debatovať s poetkami a básnikmi o mladej tvorbe na Slovensku. S poetkou, speváčkou, doktorandkou literárnej vedy na Filozofickej fakulte **UPJŠ** v Košiciach Alexandrou Múdrrou, s poetkou, literárnou vedkyňou, recenzentkou, publicistkou a kurátorkou Lenkou Šafranovou, básnikom prozaikom, výtvarníkom, slamerom, publicistom Tomášom Strakom a básnikom, recitátorom, študentom Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove Alfrédom Tóthom.

Premiérový Kritikon počúvajte v stredu 4.decembra o 19:00 alebo v repríze v nedeľu 8.decembra po polnoci v Rádiu Devín.

foto: Rádio Devín

Rádio Devín 22:30 - Nová hudba Rádia Devín (R)

Rozhlas

Liečba depresie lišajníkmi. Vedci z Košíc otvárajú ľuďom so psychickými chorobami nové možnosti

1. 12. 2024, 17:05, Zdroj: [tvnoviny.sk](https://www.tvnoviny.sk), Vydavateľ: MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o., Autor: Veronika Krempaská, Alžbeta Múcsková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ
Dosah: 139 021 GRP: 3,09 OTS: 0,03 AVE: 1076 EUR

Liečba depresie lišajníkmi. Vedci z Košíc otvárajú ľuďom so psychickými chorobami nové možnosti

Prelomový objav z Košíc. Miestni vedci ako prví na svete testovali prírodnú liečbu depresie lišajníkmi, a to na zvieratách. Ich práca však prináša novú nádej aj pre milióny ľudí s touto chorobou.

Nenápadné organizmy, ktoré nachádzame na kameňoch či na stromoch, sa už stáročia využívali v tradičnej medicíne. Vo vedeckej obci vzbudili veľký záujem najmä preto, že produkujú špeciálne látky, ktoré majú napríklad protizápalové či antioxidačné účinky. O mnohých ďalších sa však nevie.

„Lišajníky sú nejaké spolužitie rias s hubami. Huby produkujú látky, ktoré zabraňujú, aby ich riasa prerástla. Práve túto schopnosť využívame pri rôznych testoch na nádorové bunkové línie,“ vysvetlil prírodovedec Martin Bačkor.

Prvýkrát testovali vplyv lišajníkových metabolitov na depresívne stavy. Vedci umelo vyvolali depresi u laboratórnym zvieratám a takýto výťažok z lišajníka im dlhodobo podávali.

„Zistili sme, že majú veľmi dobré účinky proti depresii. Okrem zmien správania, ktoré sú najčastejším príznakom depresie, dokážu ovplyvniť aj mozgovú štruktúru a aj krvné parametre,“ uviedla Terézia Kisková z Ústavu patológie UPJŠ LF a UNLP.

Na rozdiel od tradičných antidepresív, ktoré často spôsobujú nežiaduce účinky, výťažok z lišajníka zvieratá dobre tolerovali.

„Samotný experiment, kým zvieratá žijú, trvá štyri až päť mesiacov, no po smrti sledujeme aj mozog a tkanivá,“ dodala Kisková.

Plánujú ďalšiu fázu výskumu, ktorá zahŕňa testovanie na ľuďoch. „Je potrebné nájsť dobrovoľníkov, ktorí by takúto liečbu podstúpili, a po nej budeme múdrejší,“ poznamenala.

Depresiou trpí viac ako 350 miliónov ľudí na svete. Tradičné lieky nie vždy zaberajú. Výskum košických vedcov by mohol zmeniť spôsob, ako ju liečiť.

Autor: Veronika Krempaská, Alžbeta Múcsková

Kontrola financií politických strán

1. 12. 2024, 18:38, Relácia: **Hlavné správy**, Stanica: **TA3**, Vydavateľ: **C.E.N. s.r.o.**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: **26 250 GRP**; **0,58 OTS**; **0,01 AVE**; **4940 EUR**

Kontrola financií politických strán

Jozef Dúbravský, moderátor:

Kto by mal kontrolovať financovanie politických strán. Dnes to robí komisia, ktorá spadá pod Ministerstvo vnútra, v zahraničí je to však nezávislý orgán. Podľa Najvyššieho kontrolného úradu si vďaka tomu politické strany môžu udržať dôveru verejnosti a predísť podozreniam z manipulácie či korupcie.

Marko Trusina, redaktor:

V súčasnosti na peniaze politických strán dohliada Štátna komisia pre voľby a kontrolu financovania. Je súčasťou Ministerstva vnútra. Podľa odborníkov by mal existovať samostatný úrad.

Ladislav Orosz, profesor ústavného práva na **UPJŠ**:

Myslím si, že ten momentálny model je zlý, hej, ale sú tam určité riziká, najmä vtedy, keď sa spolitizuje život. Absolútne nezávislý môže byť vtedy, keď je samostatnou inštitúciou s vlastným rozpočtom, s vlastným rozhodovaním.

Lubomír Andrassy, predseda NKÚ:

Dávate väčšiu moc, ale aj väčšiu zodpovednosť odborníkom posudzovať, že či politické strany dodržiavajú schválené pravidlá, že či ich financovanie je transparentné.

Marko Trusina, redaktor:

Podobný úrad funguje napr. v Česku.

Lubomír Andrassy, predseda NKÚ:

Je to posilnenie nezávislosti a transparentnosti fungovania štátneho úradu, štátnej inštitúcie. Je to odstrihnutie hlavne od tých, ktorí verejné zdroje používajú a to sú politické strany.

Ladislav Orosz, profesor ústavného práva na **UPJŠ**:

Má veľmi porovnateľné úlohy ako štátna komisia a nie je tam závislosť na výkonnej moci.

Marko Trusina, redaktor:

Sprísniť by sa mala aj kontrola míňania peňazí. Od roku 2002 štát prispel politickým stranám takmer 350.000.000 EUR. No v zákone nie je dané, na čo sa presne majú použiť.

Ladislav Orosz, profesor ústavného práva na **UPJŠ**:

Aby mali jasne povedané, že určitý objem peňazí môžete použiť na takéto aktivity, ktoré prispievajú k budovaniu demokracie.

Marko Trusina, redaktor:

Oddelenie štátnej volebnej komisie od Ministerstva vnútra by podľa NKÚ čiastočne pomohla aj s problémom fiktívnych darcov a falošných účtov. Tie výrazne zvyšujú rozpočty politických strán. Marko Trusina, ta3.

Lišajníkom proti depresii

1. 12. 2024, 19:31, Relácia: **Televízne noviny**, Stanica: **Markíza**, Vydavateľ: **MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: **337 500 GRP**; **7,50 OTS**; **0,08 AVE**; **40183 EUR**

Lišajníkom proti depresii

Marianna Ďurianová, moderátorka:

Prelomový objav z Košíc. Miestni vedci ako prví na svete testovali prírodnú liečbu depresie lišajníkmi, a to na zvieratách.

Jaroslav Zápala, moderátor:

Ich práca však prináša novú nádej aj pre milióny ľudí s touto chorobou.

Veronika Krempaská, redaktorka:

Nenápadné organizmy, ktoré nachádzame na kameňoch či stromoch, sa už stáročia využívali v tradičnej medicíne. Vo vedeckej obci vzbudili veľký záujem najmä preto, že produkujú špeciálne látky, ktoré majú napríklad protizápalové či antioxidačné účinky. O mnohých ďalších sa ale nevie.

Martin Bačkor, prírodovedec:

Tie lišajníky sú vlastne nejaké spolužitie rias s hubami. Tak huby produkujú tie látky, aby zabránili, že tá riasa by ich prerástla. A práve túto schopnosť využívame pri rôznych testoch týchto látok, napríklad na nádorové bunkové línie.

Veronika Krempaská, redaktorka:

Prvýkrát testovali vplyv lišajníkových metabolitov na depresívne stavy. Vedci umelo vyvolali depresi u laboratórnym zvieratám a takýto výťažok z lišajníka im dlhodobo podávali.

Terézia Kisková, Ústav patológie **UPJŠ** LF a UNLP:

Zistili sme, že majú veľmi dobré účinky proti depresii. To znamená okrem zmien správania, ktoré sú najčastejším príznakom depresie, dokážu ovplyvniť aj mozgovú štruktúru. A dokážu ovplyvniť aj krvné parametre, ktoré sa spájajú s depresiou.

Veronika Krempaská, redaktorka:

Na rozdiel od tradičných antidepresív, ktoré často spôsobujú nežiadúce účinky, výťažok z lišajníka zvieratá dobre tolerovali.

Terézia Kisková, Ústav patológie **UPJŠ** LF a UNLP:

Samotný experiment, kým zvieratá žijú, trvá niekoľko mesiacov. 4-5 mesiacov, ale neskôr potom post mortem, čiže po smrti, sledujeme aj mozog alebo tkanivá.

Veronika Krempaská, redaktorka:

Plánujú ďalšiu fázu výskumu, ktorá zahŕňa testovanie na ľuďoch.

Terézia Kisková, Ústav patológie **UPJŠ** LF a UNLP:

Je potrebné nájsť potom možno dávku dobrovoľníkov alebo množstvo dobrovoľníkov, ktorí budú ochotní vyskúšať takúto liečbu. A po nej budeme múdrejší.

Veronika Krempaská, redaktorka:

Depresiou trpí viac ako 350 miliónov ľudí na svete a tradičné lieky nie vždy zaberajú. Výskum košických vedcov by mohol zmeniť spôsob, ako ju liečiť. Z Košíc Veronika Krempaská, televízia Markíza.